

Формування інвестиційного портфоліо АПК України.

Вперше зроблено крок назустріч сприяння фінансовій самостійності учасників аграрного ринку, від теоретичних розрахунків до практичних потреб і можливостей, за підтримки українських та міжнародних експертів, безкоштовно.

Одне із основних завдань Міністерства аграрної політики та продовольства України на сьогодні є створення сприятливих умов для розвитку різних форм господарювання в агропромисловому секторі України у напрямку прямого доступу як до ринку України та зовнішніх експортних ринків та покращення фінансової спроможності учасників ринку. Необхідність залучення інвестицій в першу чергу для малих та середніх виробників є основним із стратегічних пріоритетів.

Ініціатива буде поширена на усіх учасників ринку через регіональні підрозділи Міністерства аграрної політики та продовольства, усі галузеві та бізнес асоціації, розміщено у галузевих відкритих джерелах та інформаційних ресурсах.

На першому етапі учасники проекту повинні заповнити та надіслати форми інвестиційного запиту (Додаток 1, Додаток 2). та при наявності інвестиційних презентацій чи тизерів надіслати разом із заповненими формами. Англійська версія та розширена додаткова інформація (бізнес-план, аудит діяльності, інші документи) будуть необхідні за результатами попереднього відбору після першого етапу. Комерційна інформація суб'єктами господарювання буде надаватись безпосередньо фінансовим інституціям згідно їх вимог та правил щодо надання інформації та отримання фінансування. Рекомендації щодо форми аудиту діяльності наведені Додатку 3.

Отримані заповнені форми будуть згруповані у три категорії :

- 1) Відповідають вимогам і готові для розміщення в інвестиційному каталозі/сайті,
- 2) Потребують корекції та доопрацювання (для цієї категорії будуть проведені навчально-інформаційні заходи),
- 3) Залишаються без розгляду або надаються рекомендації щодо суттєвих змін проекту.

Результатами роботи мають стати:

- 1) підготовлений динамічний електронний ресурс (на сайті Міністерства аграрної політики та продовольства, Державної інвестиційної агенції, Незалежної асоціації банків України, інвестиційних сайтах-партнерах),
- 2) підготовлений друкований варіант інвестиційного портфоліо проектів для інвесторів (для розповсюдження через профільні структури та урядові заходи в Україні та закордоном),
- 3) проведені навчально-інформаційні заходи щодо фінансової грамотності та доступу до фінансування учасників ринку.

Загалом результатами даної ініціативи буде створення відкритої платформи для прямої комунікації суб'єктів господарювання агропромислового комплексу та учасників фінансового ринку (інвесторів, банківських установ, кредитних спілок, приватного фінансового партнерства, розбудови партнерських ланцюгів між виробниками та споживачами товарів, робіт, послуг). Окрім того, учасникам ініціативи буде забезпечено навчальний та консультаційний супровід, що відповідно підвищить рівень фінансової грамотності та спроможності щодо самостійних фінансових рішень. Це

стимулювання нарощуванню виробництва продукції, вертикальної інтеграції та кооперації, міжнародного партнерства та співробітництва.

Учасниками ініціативи є Міністерство аграрної політики та продовольства України, Проект підтримки Мінагрополітики в рамках RST- Робоча група з розвитку ринків збуту (координатор), Незалежна Асоціація Банків України, проекти USAID «ARDS», USAID «Трансформація фінансового сектору», USAID «Кредитні спілки», незалежні консультанти та експерти інвестиційного та фінансового ринку.

Етапи проекту:

Етапи	Учасники	Період
Розробка та узгодження запитальника для виробників, в якому наведено основні питання та запропоновано формат, зручний для подальшої роботи	НАБУ + RST	25/06/2017
Розсилка запитальника для виробників (регіональні управління сільського господарства та аграрні асоціації – учасники робочої групи)	МАП+НАБУ+RST+ інші	10/07/2017
Збір інформації та розподіл заявок за напрямками (інвестиції-кредити-кредитні спілки) – групування на три основні підгрупи, ідентифікація пропозицій для інвесторів, оцінка необхідності навчання	МАП+НАБУ+RST+ USAID+інші	01/08/2017
Робота з напрямками для підготовки проектів (інвестиції-кредити-кредитні спілки) – підготовлені заявки після перерозподілу потребуватимуть супроводу	МАП+НАБУ+RST+USAID+ інші	01/09/2017
Навчання представників підприємств, які подали заявки, а також інших малих та середніх виробників, зацікавлених	НАБУ+USAID	01/09/2017-30/10/2017
Представлення розроблених інвестиційних проектів, кредитних угод, а також активності кредитних спілок	МАП+НАБУ+RST+ інші	Жовтень, 2017

Контактна особа від ініціативної групи МінаПК

Ірина Даценко, 095 115 24 25, datsenkoiryna@gmail.com

або

Ігор Колядін, 067 888 70 88, igor.koliadin@gmail.com

Загальна інформація про інвестиційний проект*

№ 3/п	Перелік інформації		Примітка
1	Назва інвестиційного проекту		
2	Юридична адреса реалізації інвестиційного проекту		
3	Сума інвестицій (Грн/ дол.США)		
4	Власні кошти (Грн/ дол.США)		
5	Термін інвестиції (роки)		
6	Короткий опис проекту (актуальність проекту, ринкове середовище, напрями інвестицій, фінансові показники)		
7	Інвестиційна презентація/ інвестиційний тизер (якщо є)	Якщо є, надіслати разом із заповненими додатками	
8	Інвестиційне партнерство (кредит/ борг, капітал/ частка, спільне підприємство)		
9	Попередній досвід щодо надання інформації по даному інвестиційному проекту (якщо так, вказати отримувача)		
10	Контактна особа (вказати повну контактну інформацію: ПІП, посада, ел.адреса, телефон)		
11	Англомовна версія інвестиційного запиту	Так/ ні/потрібна допомога	

***ПРИМІТКА:** на першому етапі для розгляду Вашої заявки необхідно подати заповнені Додатки №1 та №2.

Загальна інформація про Заявника

№ 3/п	Перелік інформації	Відповідь	Примітка
1	Назва		
2	Організаційна форма		
3	Керівник, або особа, яка уповноважена представляти інтереси Заявника		
4	Чи входить Заявник до групи пов'язаних між собою юридичних осіб	Так / Ні	
5	Сайт (за наявності)		
6	Контактна інформація (адреса, телефон, електронна пошта, контактна особа)		
7	Рік заснування		
8	Види діяльності		
9	Основна власна продукція, послуги		
10	Зовнішньо-економічна діяльність (якщо так, вказати країни)		
11	Кількість працюючих, осіб		
12	Річний обіг, грн		
13	Форми звітності (вказати які та за який період часу)		
14	Наявність аудиту діяльності, складеного не пізніше ніж за 6 місяців до подання інвестиційної заявки*	Так / ні	
15	Оцінка активів	Так / ні	
16	Досвід співпраці з інвесторами (вказати якщо так)		
17	Банки- партнери		
18	Досвід співпраці з банками (вказати якщо так)		
19	Залучене фінансування діяльності/ проектів (кредити, лизинг, торгове фінансування, інше)		
20	Наявні знання щодо формування переліку документів для отримання зовнішнього фінансування	Так / ні	
21	Потреба у проведенні навчання/ тренінгу щодо залучення зовнішнього фінансування	Так / ні	
22	Володіння англійською мовою для проведення бізнес-переговорів та заповнення документів	Так / ні	

***Зверніть увагу, що в разі схвалення інвестиційної заявки на першому етапі, суб'єкту господарювання рекомендовано буде підготувати такий звіт. В разі його відсутності, рекомендації щодо формування звіту наведено у Додатку 3.**

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО АУДИТОРСЬКОГО ЗВІТУ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЯВНИКА ДЛЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Основне завдання огляду фінансово-господарської діяльності – забезпечити об'єктивний та незалежний аналіз фінансово-господарської діяльності Заявника. У процесі аналізу, акцент повинен бути зроблений на коротко- та довгострокових прогнозах, включаючи аналіз зроблених для прогнозів припущень та їх реалістичності, базуючись на історичній звітності. У своїй роботі аудитор повинен використовувати всю інформацію, яка може бути релевантною для виконання завдання, не обмежуючись дослівно цим документом.

Для висвітлення наведених вище аспектів, робота аудитора включає такі етапи:

1. *Огляд характеристик діяльності та системи управління Заявника / Групи;*
2. *Аналіз історичної і поточної фінансової звітності та показників діяльності Заявника/Групи за останні 3 роки;*
3. *Огляд ринку, на якому веде свою діяльність Заявник/Група;*
4. *Аналіз операційних та фінансових прогнозів діяльності Заявник/Групи;*
5. *Юридична перевірка Заявника/Групи та окремих аспектів його діяльності;*
6. *Огляд стану майна Заявника;*
7. *Висновки та рекомендації*

Розділи Звіту про проведення огляду фінансово-господарської діяльності Заявника включають обов'язково, але не виключно:

1. *Огляд характеристик діяльності та системи управління Заявника / Групи:*

- Аналіз юридичної та операційної структури компанії Заявника/Групи;
- Схема руху товарно-грошових потоків Заявника/Групи; інформація щодо ключових контрагентів Заявника/Групи, оцінка їх впливу на господарську діяльність Заявника/Групи;
- Інформація щодо кінцевого (их) бенефіціара (ів) / власника (ів) / контролера (ів) Заявника / Групи, визначення його/їх інших напрямків бізнесу;
- Огляд системи фінансової звітності Заявника/Групи та коментарі щодо її надійності;
- Огляд системи управління: коментарі щодо здатності керівництва управляти в кризових ситуаціях; наявність стратегії розвитку бізнесу;
- Характеристика виробничих потужностей Заявника/Групи, їх фактичного завантаження;
- Характеристика асортименту продукції, що випускається / послуг, що надаються, обсягів та динаміки виробництва та реалізації продукції / послуг в натуральному та грошовому еквіваленті (фактичних та щонайменше за останні 2 роки), сировинної бази, тощо;

2. *Аналіз історичної і поточної фінансової звітності та показників діяльності Заявника / Групи за останні 3 роки (бухгалтерський баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів), обов'язково, але не виключно:*

- Динаміка та структура виручки, витрат, операційного прибутку;
- Аналіз звіту про фінансові результати (прибутки та збитки), коментарі щодо одноразових, виняткових, незвичайних операцій та інших нормалізацій показників, запропонованих керівництвом;
- Огляд звіту про рух грошових коштів за релевантний період;

- Аналіз боргового навантаження, включаючи кредити, емітовані цінні папери, гарантії, позабалансові та інші боргові зобов'язання (умови, строки погашення, стан виконання зобов'язань тощо);
- Огляд валютної позиції та валютних результатів. Короткий опис активів та зобов'язань, доходів та витрат за ключовими валютами (гривня та інші валюти);
- Огляд структури оборотного капіталу Заявника, обсяг чистого оборотного капіталу на останню звітну дату, включаючи аналіз поточних комерційних операцій, розрахунків за договорами;
- Аналіз капітальних витрат (у разі релевантності);
- Аналіз ключових показників ефективності Заявника/Групи у відповідності до загальноприйнятих галузевих стандартів;
- Інформація щодо непрофільних активів Заявника/Групи;
- Аналіз основних видів транзакцій із пов'язаними особами та їх відповідності ринковим умовам.

3. Аналіз ринку, на якому веде свою діяльність Заявник / Група:

- Огляд поточного стану ринку, на якому працює Заявник / Група (включаючи внутрішній і експортні напрямки), та перспектив його розвитку на строк, передбачений бізнес-планом: темпи росту, основні тенденції, ризики, - на основі досліджень галузевих експертів, обґрунтованої інформації Заявника, тощо;
- Огляд державного регулювання ринку (квотування / мито та інше), у разі наявності; огляд конкурентоспроможності продукції / послуг Заявника / Групи, основних конкурентів Заявника / Групи, їх ринкової частки та частки Заявника/Групи на основі досліджень галузевих експертів, обґрунтованої інформації Заявника, тощо.

4. Аналіз операційних і фінансових прогнозів діяльності Заявника / Групи:

- Прогноз руху грошових коштів (фінансова модель), включаючи операційні потоки, потоки від фінансової та інвестиційної діяльності, грошові потоки, доступні для обслуговування зобов'язань, та бізнес-плану – складається та надається Заявником;
- Аналіз фінансової моделі та бізнес-плану проводиться аудитором, з висновком щодо таких аспектів (але не виключно):
 - Повнота моделі;
 - Аналіз основних припущень, які покладені в основу моделі та бізнес-плану;
 - Пропозиції на основі аналізу ризиків у основних припущеннях (якщо такі є) щодо коригувань грошового потоку, доступного для обслуговування і зобов'язань в прогнозованому періоді;
 - Стрес-тестування фінансової моделі та аналіз чуттєвості грошового потоку на зміну основних припущень і визначення основних факторів вразливості з точки зору реалізації прогнозів;
 - Огляд короткострокових і стратегічних планів Заявника / Групи, ініціатив по скороченню витрат (якщо такі є);
 - Аналіз рівня оптимального боргового навантаження Заявника/Групи: аналіз обсягу, строків та додаткових потреб у фінансуванні (якщо такі є), розрахунок очікуваного фінансового результату від залучення додаткового фінансування, аналіз максимального рівня зобов'язань, який Заявник/Група може підтримувати в рамках прогнозованої діяльності.

5. Юридична перевірка Заявника / Групи та окремих аспектів його діяльності:

- Перевірка юридичного статусу Заявника;
- Юридична перевірка права власності на основні активи Заявника / Групи, задіяні в основних видах діяльності Заявника / Групи, та ідентифікація пов'язаних із цим юридичних ризиків;
- Юридичний аналіз дозвільних документів Заявника, що є ключовими для його діяльності;
- Цільовий аналіз основних договорів Заявника, що можуть вплинути на його діяльність у випадку їх оскарження чи визнання недійсними;

- Аналіз матеріальних судових спорів із кредиторами, пов'язаних з Заявником / активами Заявника / майнових поручителів, на предмет можливого істотного впливу на діяльність Заявника або реалізацію бізнес-плану;
- Аналіз інформації щодо обтяжень активів Заявника / майнових поручителів з загальнодоступних реєстрів на предмет можливого істотного впливу на діяльність Заявника або реалізацію бізнес-плану;

6. Огляд стану заставного майна Заявника.

- Опис основних характеристик майна;
- Аналіз останнього наявного звіту про оцінку майна, коментарі щодо використаної методології, можливих недоліків звіту та їх впливу на достовірність результатів оцінки. Останній доступний звіт щодо визначення ринкової вартості майна повинен бути виконаний не пізніше, ніж за 12 місяців до дати подання інвестиційної заявки.
- За окремим завданням Інвестора аудитор проводить фізичний огляд та / або інвентаризацію майна або його окремого переліку.

7. Висновки та рекомендації.

Звіт про огляд фінансово-господарської діяльності Заявника повинен містити висновок щодо перспективності господарської діяльності Заявника, ключових ризиків та умов такої перспективності, висновки щодо вірогідності позитивної реалізації бізнес-плану.

Окремі зауваження та рекомендації:

Фінансова звітність Заявника / Групи. Для підготовки звіту про проведення огляду фінансово-господарської діяльності Заявника, аудитор використовує фінансову звітність (бухгалтерський баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів) Заявника / Групи за останні 2 роки мінімум, та за більший період у разі обґрунтування такої необхідності аудитором. Оптимальним є надання фінансової звітності Заявника / Групи, складеної та аудійованої за міжнародними стандартами фінансової звітності (за наявності). У разі відсутності звітності за МСФО, для проведення огляду надається фінансова звітність за П(с)БО..

Важливі припущення та рекомендації:

- Повноцінний комерційний аналіз бізнесу (тобто детальна оцінка конкурентної позиції Заявника та перспектив для зростання на ринку) не є частиною звіту.
- Припущення, що лежать в основі фінансових прогнозів Заявника мають бути належним чином підтверджені дослідженнями та аналізом, включаючи відповідні дослідження галузі.

Дані вимоги включають основні складові Звіту, при цьому у кожному конкретному випадку вони можуть бути доповнені додатковими вимогами, які, аудитор повинен дослідити під час огляду господарської діяльності Заявника, базуючись на специфіці кожного конкретного Заявника.

Моніторинг виконання бізнес-плану. Якщо інвестиційний проект передбачає необхідність регулярного моніторингу виконання Заявником своїх зобов'язань протягом строку реалізації бізнес-плану, аудитор може бути залучений для проведення регулярного моніторингу стану такого виконання. В такому випадку, це питання вирішується на двосторонній основі та на підставі окремого договору.